

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

11 жовтня 2012 року

№29 (3005)

Наукові читання до 100-річчя О.Е.Нудельмана

27 вересня у залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" відбулися наукові читання з циклу "Видатні конструктори України". Вони стали сорок другими читаннями, проведеними в рамках цього циклу, і були присвячені 100-річчю від дня народження видатного конструктора, вченого, організатора в галузі виробництва озброєння та військової техніки, лауреата Ленінської та п'яти Державних премій СРСР, двічі Героя Соціалістичної Праці, академіка Академії космонавтики ім.К.Е.Ціолковського, професора, доктора технічних наук Олександра Еммануїловича Нудельмана.

Під керівництвом Олександра Нудельмана були розроблені авіаційні гармати НС-37, НС-23, Н-37, НС-45, НР-23, НР-30, НУР С-5, С-8, С-25, які багато років були фактично основним озброєнням практично всіх вітчизняних бойових літаків, гранатомет АГС-17, протитанковий ракетний комплекс "Фаланга", комплекси керування озброєнням

Виступає М.Ю.Ільченко

танка "Кобра" та "Зеніт", зенітні ракетні комплекси 9К31 "Стріла-1", 9К35 "Стріла-10", лазерне обладнання різноманітного призначення, в тому числі й для медицини, перший радянський кардіостимулятор тощо.

Олександр Нудельман (21.08.1912 – 02.08.1996) народився в Одесі, закінчив Одеський політехнічний інститут, працював в ОКБ-16 (згодом воно називалося КБ "Точмаш"). Нині це підприємство носить ім'я свого беззмінного впродовж кількох десятиліть

головного конструктора – це відкрите акціонерне товариство "КБ точного машинобудування ім. О.Е.Нудельмана". Від імені цього КБ учасників наукових читань привітав співробітник Представництва "Россотрудничество в Украине" Російського культурного центру Євген Гороховський.

Доповіддю про основні етапи життя і діяльності Олександра Нудельмана читання відкрив проректор НТУУ "КПІ" з наукової роботи академік НАН України, професор Михайло Ільченко. З розповіддю про розробки лазерних технологій військового і мирного призначення виступив директор Інституту біомедичних досліджень академік АН України, професор Василь Молебний. Про системи зенітно-ракетного озброєння, розроблені під керівництвом О.Е.Нудельмана, доповів викладач кафедри військової підготовки ВПІ НТУУ "КПІ" Ігор Нелекко, а про досвід технічного обслуговування цієї техніки – керівник прес-центру НТУУ "КПІ" Дмитро Стефанович. Учасники заслухали також доповідь декана Міжуніверситетського медико-інженерного факультету професора Віталія Максименка про медичні аспекти розробок О.Е.Нудельмана. Своєрідним підсумком виступів стала розповідь

старшого наукового співробітника Одеського муніципального музею особистих колекцій імені Блещунова Валентини Лись про родину Нудельман-Мінкус і традиції одеської інтелігенції.

Насамкінець учасникам слухати було продемонстровано відеоролик про бойові можливості гранатомета АГС-17 "Пламя", розробленого під керівництвом О.Е.Нудельмана (його зразок є в експозиції Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ"), і спеціальний випуск передачі, присвячений 100-річчю від дня народження цього видатного конструктора, підготовлений російським телеканалом "Звезда".

Дмитро Стефанович

На вшанування Войцеха Свентославського

5 жовтня в НТУУ "КПІ" біля корпусу №4, де розташовується хіміко-технологічний факультет та факультет біотехнології і біотехніки, відбулося відкриття пам'ятного знака на місці, де буде споруджено пам'ятник випускнику і викладачу КПІ – видатному польському фізико-хіміку і державному діячеві Войцеху Свентославському (21.6(3.7).1881 – 29.4.1968).

Учасників церемонії – а ними були студенти КПІ, учасники III Українсько-польського футбольного турніру "СТУДЕНТЄВРО-2012", працівники і викладачі хіміко-технологічного факультету – привітали ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Михайло Згуровський, Надзвичайний і Повноважний Посол Польщі в Україні Генрік Літвін, заступник голови Київської

міської державної адміністрації Леонід Новохатько, проректор Варшавської політехніки, який прибув зі столиці Польщі для участі у відкритті пам'ятного знака, Станіслав Вінценяк, президент Польської освітньої фундації "Perspektywy" Вальдемар Сивінський, перший заступник голови правління благодійного фонду "Асоціація випускників Київського політехнічного інституту" Михайло Родіонов і декан хіміко-технологічного факультету професор Ігор Астрелін.

Войцех Алоїзій Свентославський народився на Житомирщині у 1881 році. Навчався на хімічному відділенні Київського політехнічного інституту і закінчив його 1906 року, отримавши кваліфікацію інженера-технолога та диплом I ступеня.

Закінчення на 2-й стор. ➔

СТУДЕНТЄВРО-2012: через спорт – до співпраці!

3 жовтня на стадіоні НТУУ "КПІ" відбувся перший матч у рамках Третього українсько-польського футбольного турніру "СТУДЕНТЄВРО-2012". З нічийним рахунком 1:1 зіграли команди КПІ та Політехніки Шльонської (м. Глівіце, Польща).

Девіз турніру – "Через спорт – до співпраці між університетами України та Польщі".

Офіційна церемонія відкриття турніру пройшла дещо пізніше – на стадіоні Національного університету державної податкової служби України в місті Ірпін.

Співорганізаторами турніру виступили з української сторони – Комітет фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, НТУУ "КПІ" та його Українсько-Польський центр, з польської – Академічна спортивна рада Польщі та Освітній фонд "Perspektywy".

У турнірі взяли участь 10 команд – Університету Шльонського (м. Катовіце), Ягелонського університету (м. Краків), Політехніки Шльонської (м. Глівіце), Університету ім. А. Міцкевича (м. Познань), Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут", Національного університету державної податкової служби України, Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова, Київського на-

ціонального університету технологій та дизайну, Київського національного торговельно-економічного університету та Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Як наголосив 5 жовтня на присвяченій цій спортивній події прес-конференції в інформаційному агентстві УКРІНФОРМ голова Комітету фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України В'ячеслав Гамов, регламент турніру побудовано таким чином, що у фіналі завжди зустрічаються команди України і Польщі.

Цього року ігри проходили в столиці України та в Ірпіні на футбольних полях університетів, які взяли в ньому участь. У гуртожитках цих університетів жили й члени польських делегацій.

Проте, українські і польські студенти – аматори футболу не лише виборювали перемогу для своїх університетів. Упродовж чотирьох днів вони спілкувалися між собою, знайомилися, шукали і знаходили спільні інтереси й уподобання. Для

гостей з Польщі "СТУДЕНТЄВРО-2012" ще й став часом відкриття для себе Києва, адже організатори подбали також і про екскурсійну програму.

Закінчення на 4-й стор. ➔

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Видатний конструктор О.Е. Нудельман

На вшанування випускника КПІ Войцеха Свентославського

СТУДЕНТЄВРО – 2012

4 На засіданні Вченої ради

3 До 90-річчя Секції вихованців КПІ у Польщі

Увага, конкурс! Оголошення

4 Художні колективи ЦКМ запрошують першокурсників

«Сушка» в КПІ Оголошення

ОЛЕКСАНДР НУДЕЛЬМАН – ВИДАТНИЙ КОНСТРУКТОР ОЗБРОЄННЯ ТА ЦИВІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Він міг стати музикантом чи художником, але пішов у винахідництво

Олександр Нудельман народився 21 серпня 1912 р. в м. Одесі в талановитій сім'ї Нудельманів, у якій за прикладом батька брат і чотири сестри Олександра проявили себе людьми творчими, умільцями кожен своєї справи. В дитинстві Олександр виявив хист до музики, віртуозно граючи на фортепіано, потім було захоплення малюванням. Але несподівано для своїх рідних він пішов у винахідництво, сконструювавши, зокрема, ручний млин, який допоміг сім'ї пережити важкі 20-ті роки.

У 1930 р. вступив спочатку до Одеського мукомельного інституту, а потім перейшов в Індустріальний (нині – Політехнічний університет). У свої студентські роки почав спілкуватися і працювати зі своїм старшокурсником Яковом Таубіним. Першою їхньою спільною творчою справою у сфері військового винахідництва стало створення гранатомета. І коли молодий талановитий Я. Таубін після навчання в Одесі очолив одне із московських КБ, то він запросив до себе на роботу Олександра Нудельмана. За два роки їхньої праці перше спільне творіння – гранатомет було створено і успішно випробувано, до речі, в реальних умовах військових дій у Карелії. Але у серійне виробництво розробка не пішла через незалежність від авторів причину, і лише за 30 років потому набутий досвід створення гранатометів був використаний О. Нудельманом у нових умовах.

Перед КБ під керівництвом Я. Таубіна уряд країни поставив нове актуальне завдання – створення конкурентоспроможної автоматичної авіаційної зброї. І таку розробку їм вдалося здійснити за короткий час. Серійний випуск авіаційної гармати МП-6 було розпочато в листопаді 1940 року. Виконане завдання було відзначене першою державною нагородою О. Нудельмана – орденом Трудового Червоного Прапора. Але в напружений передвоєнний час трапилася трагедія. Іншу аналогічну розробку гармати іншого колективу визнали крадіжкою. Керівництво КБ звинуватили в участі в антирадянській змові, що проявилася в "консервированих недоработанных образцов вооружения и в запуске в производство технически несовершенных систем...". Виробництво МП-6 припинили. Я. Таубіна і окремих керівників з воєнного відомства арештували і невдовзі розстріляли. Що врятувало від аналогічної розправи О. Нудельмана – точно не відомо. Можливо те, що війна

наближалася, а він уже був головним конструктором нової авіаційної 37-мм гармати...

Штрихи до творчого портрета творця озброєння

У 1942 році О. Нудельмана призначено начальником конструкторського бюро, яке він очолював упродовж 43 років. За цей період під його керівництвом було сконструйовано і випущено понад 90 зразків озброєння різного призначення. Більшість розробок відповідали світовому рівню і були поставлені на озброєння, а головного конструктора відзначили низкою державних нагород. Наведемо коротку хронологію створення, впровадження значених розробок і державного відзначення їхнього головного конструктора.

1941-1942 рр.

Створення швидкострільної (260 пострілів за хвилину) авіаційної гармати НС-37, яка забезпечила радянській авіації в 1943-44 рр. перевагу в повітряних боях. Однак із постановкою на озброєння гармати НС-37 були суттєві проблеми. Попри позитивні результати випробування цієї гармати, рішення про її практичне використання не приймалося. Питання вирішилося лише після листа головного конструктора на ім'я Верховного головнокомандувача І.В.Сталіна, який після цього в розмові із заступником народного комісара озброєння, зокрема, проголосив: "Товарищ Ванников, нам что, уже не нужны хорошие пушки для наших истребителей и бомбардировщиков? Вот товарищ Нудельман мне сообщает, что никак не может найти понимания в вашем ведомстве. Разберитесь...". Лише після цього доручення з гарматою НС-37 були проведені порівняльні випробування, в результаті яких її прийняли на озброєння. За роки війни було випущено понад 8 тисяч таких гармат. У березні 1943 р. головному конструктору гармати НС-37 присуджено Сталінську (Державну) премію.

1944 р.

Потужна авіаційна гармата НС-45 з удвічі більшою, ніж у НС-37 руйнівною дією була створена за особистим завданням Верховного головнокомандувача. Нагорода орденом Леніна в 1945 р., бойовими орденами Кутузова I і II ступеня в 1944 і 1945 рр.

Кінець 40-х – 50-ті роки

Автоматичні гармати різних конструкцій з покращеними параметрами, у т.ч. гармати Н-37, НР-23, НР-50. Сталінські (Державні) премії в 1946, 1951 рр.

50-80-ті роки

Створені принципово нові види озброєння для авіації, військово-морського флоту, сухопутних військ, у т.ч. з використанням некерованих снарядів та ракет, зокрема С-5, НАР-25.

1966 р.

За створення протитанкового керуваного (типу "Фаланга") і авіаційного озброєння присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

60-70-ті роки

Створення нової концепції конструювання та виробництва потужних танкових гармат з керованими пострілами, у т.ч. типу "Кобра", "Зеніт", відзначено Ленінською премією в 1964 р., Державною премією 1970 р. і орденом Жовтневої революції 1971 р.

70-ті роки

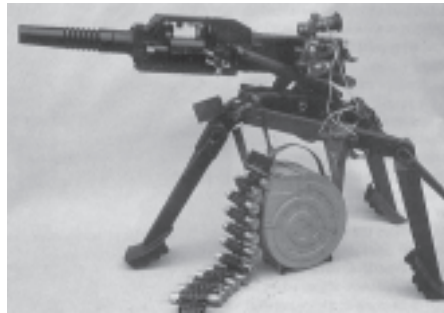
Створення зенітних ракетних комплексів для протиповітряного захисту від низьколітаючих засобів нападу типу "Стріла-1" відзначено Державною премією СРСР у 1979 р.

1982 р.

Нагородження другою Зіркою Героя Соціалістичної Праці.

Цивільні розробки для покращення здоров'я людей

Ще на початку 60-х років О.Е. Нудельман ініціював питання щодо доцільності створення в його КБ не тільки озброєння, а також продукції цивільного призначення, яка б ґрунтувалася на використанні останніх досягнень науки та технологій. Пропозицію Олександра Еммануїловича підтримав міністр озброєнь Д.Ф. Устинов, але попередив, що це має робитися "не в ущерб оборонке". Як результат, у конструкторському бюро було створено десятки розробок цивільного призначення і, насамперед,

Гранатомет АГС-17 "Пламя"

для сфери медицини. Серед них лазерні офтальмологічні апарати для "приварювання" сітківки до очного яблука, електрокардіостимулятори, нейростимулятори та багато інших приладів, які зберегли здоров'я та життя тисячам людей. До речі, коли було налагоджено масове виробництво кардіостимуляторів, О.Е. Нудельман зміг вирішити питання щодо військового приймання створеної серійно продукції, оскільки вона мала життєво важливе значення для

людей. Серед десятків приладів цивільного призначення, створених під керівництвом О.Е. Нудельмана, були також лазерні вимірювачі відстаней до Місяця та інших космічних об'єктів.

Людські якості вищого ґатунку

В електронній публікації "Я одесит" мережі Інтернет викладено також інформацію про високі людські якості Олександра Еммануїловича. За спогадами сучасників, він жив за правилами, віршовано викладеними Омаром Хайямом:

Будь м'ягче к людям! Хочеш быть мудрей?

Не делай больно мудростью своей.

С обидчицей-Судьбой войой, будь дерзок.

Но сам клянись не обижать людей!

Людина винятково скромна, високої інтелігентності, вихованості, він умів уважно вислухати колег, ніколи не акцентуючи на своїх заслугах. Людина-лицар. У червні 1941 р. він випередив очікувані дії органів НКВС, звернувшись безпосередньо до наркома озброєнь Д.Ф. Устинова зі словами: "Если заберут мою жену, я не смогу работать". Дружиною його була німкеня за національністю, а війна лише розпочиналася. І НКВС відступив...

Доктор технічних наук Леонід Тишкевич, який свого часу понад 20 років пропрацював поруч із Олександром Нудельманом, пройшовши шлях від провідного інженера до заступника головного конструктора, відзначав, зокрема, такі риси його характеру, як "прозорливість, позволяющая ему предвидеть в самом зародке плодотворной идеи ее перспективность; смелость в выборе технических решений в сочетании с высокой ответственностью; конструкторский талант и прекрасные организаторские способности, а также исключительную энергию и работоспособность".

Про стиль роботи трудового колективу під керівництвом О.Е. Нудельмана один із його членів, Юрій Мироненко, згадував, зокрема, так: "Проработав первые полгода с нудельмановцами, я не мог отличить среди них инженера от рабочего. Все прекрасно одеты. Каждый знает, что ему нужно делать, и делает это на совесть. Никаких указаний, понуканий, возмущений – все заняты общим делом. И, если надо, то круглосуточно. Создалось впечатление, что они получают колоссальное удовольствие от общения друг с другом. И так на протяжении многих лет".

Цікавий факт. У 1987 р., перебуваючи вже на заслуженому відпочинку, він

звернувся до військкомата, щоб отримати посвідчення учасника Великої Вітчизняної війни. І тут з'ясувалося, що на військовому обліку він перебував як рядовий і "необученний". Тож кавалеру бойових орденів Кутузова все-таки видали посвідчення учасника війни і присвоїли військове звання капітана.

Вдячна пам'ять

Численні державні нагороди, обрання академіком Російської академії ракетних і артилерійських наук і Академії космонавтики імені К.Е. Ціолковського, бронзове погруддя на його батьківщині, в Одесі, ще за його життя доповнили присвоєння його імені конструкторському бюро, яким він керував 43 роки.

До сторіччя О.Е. Нудельмана відбулися ювілейні урочистості у Відкритому акціонерному товаристві "Конструкторське бюро точного машинобудування імені О.Е. Нудельмана". На честь 100-річчя знаменитого одесита пройшли

Літак Іл-2 з гарматами НС-37

ювілейні заходи та студентський форум в Одеській політехніці з відкриттям меморіальної дошки О.Е. Нудельману на головному навчальному корпусі Одеського національного політехнічного університету.

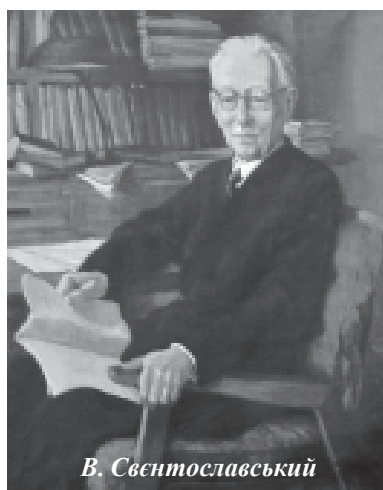
У нашому університеті ювілейну дату видатного конструктора відзначено проведенням наукових читань з циклу "Видатні конструктори України" за участю науковців, викладачів і студентів. У своєму вітанні до учасників читань генеральний директор ВАТ "КБТочмаш ім. О.Е. Нудельмана" Ю.І. Боровко, зокрема, зазначив: "Сегодня вашей аудитории предлагается счастливая возможность ознакомиться с деятельностью этого талантливейшего человека, неумная жажда деятельности которого делала его первооткрывателем в конструкторской и научной работе. Он был первым в создании авиационного вооружения, именно пушки Нудельмана позволили нашей авиации в годы Великой Отечественной войны получить полное господство в воздухе. Он был первым в создании уникальных приборов медицинского назначения, которые сумели вернуть к нормальной жизни сотни тысяч пациентов".

М.Ю.Ільченко, академік НАН України (Виступ в НТУУ "КПІ" на наукових читаннях з циклу "Видатні конструктори України" 27 вересня 2012 р.)

На вшанування В. Свєнтославського

Продовження. Початок на 1-й стор.

Ще в студентські роки почав активно займатися науковими дослідженнями, надрукував дві статті у співавторстві зі своїм керівником професором В.Г.Шапошниковим. У 1908 році розпочав працювати в КПІ як асистент кафедри фарбувальної технології. Згодом отримав посаду лекційного асистента кафедри неорганічної хімії, був обраний професорським stipendіатом у галузі термохімії, керував дипломними роботами з фізичної хімії. Невдовзі Войцех Свєнтославський став відомим завдяки своїм роботам з термохімії органічних речовин, а в 1911 році навіть отримав малу Менделєєвську премію. Колеги цінували його як винятково обдарованого експериментатора. У 1917 році він представив на фізико-хімічний факультет Київського університету магістерську дисертацію "Діазосполуки – термохімічні дослідження", утім після її захисту йому було присвоєно ступінь не магістра, а доктора хімії. Працював в університетах Москви, Варшави, був ректором Варшавської політехніки, міністром освіти Польщі. Під час Другої світової війни викладав в американських університетах. Після по-

В. Свєнтославський

вернення на батьківщину викладав у Варшавському університеті, працював в Академії наук Польщі. Був віцепрезидентом Міжнародного союзу теоретичної та прикладної хімії. При цьому ніколи не забував своєї альма-матер, і на початку 20-х років минулого століття став одним із засновників Гуртка вихованців КПІ у Польщі.

До історії світової науки Войцех Алоїзій Свєнтославський увійшов як

основоположник термохімії органічних сполук, фундатор нового напрямку фізичної хімії – поліазеотопії. Він є автором методики калориметричних вимірювань та теорії процесів коксування і переробки кам'яновугільної смоли, винахідником мікрокалориметра. За свої досягнення двічі висувався кандидатом на здобуття Нобелівської премії, є двічі лауреатом Державної наукової премії Польщі (1951, 1953 рр.).

Відкриття пам'ятного знака видатному польському випускнику українського вишу відбулося в рамках програми Третього українсько-польського студентського футбольного турніру "СТУДЕНТЄВРО-2012", який проходив під девізом "Через спорт – до співпраці між університетами України та Польщі". Цей турнір, власне, і був започаткований не лише як суто спортивний захід, але й як своєрідний місток, який дозволяє українським і польським студентам налагоджувати навчальні, культурні і просто дружні зв'язки. Тож після завершення церемонії її учасники перейшли до зали засідань Вченої ради КПІ, де було організовано Вечір українсько-польської дружби та концерт тріо бандуристок і Народної хорової капели КПІ.

Дмитро Стефанович

На засіданні Вченої ради

1 жовтня відбулося чергове засідання Вченої ради університету. Розпочалося воно з поздоровлення: ректор привітав з ювілейною датою завідувача кафедри енергозбереження та теплотехніки д.т.н., професора Валерія Івановича Дешка. Після цього Михайло Захарович вручив срібну нагороду за II місце на абсолютному чемпіонаті світу з боротьби на поясах "Алиш" студенту ММІ Андрію Нікітченку.

Першим питанням порядку денного була концепція розвитку Міжуніверситетського медико-інженерного факультету. Декан ММІФ В.Б.Максименко виклав дану концепцію, вказавши на необхідні напрями підготовки і можливу появу нових спеціальностей та їх відповідність Європейському паспорту спеціальності біомедицинської інженерії. Разом з тим, концепція передбачає можливу зміну назв кафедр та факультету. Крім того, він наголосив на актуальності цієї концепції та окреслив основні напрями діяльності факультету, обсяги роботи на 2012/2013 навчальний рік.

З другого питання проректор М.Ю.Ільченко інформував про оголошення конкурсу серед викладачів щодо номінації "Викладач-дослідник-2012" та "Молодий викладач-дослідник – 2012" в НТУУ "КПІ". Михайло Юхимович доповнив і з третього питання щодо затвердження підсумків і нагородження переможців конкурсу "Винахід року 2012". Було наголошено на необхідності активізації винахідницької діяльності і подальшого впровадження винаходів.

Наступним питанням порядку денного було затвердження складу комісії з перспективного розвитку за поданням її голови – Миколи Валентиновича Печеника. До комісії увійшли, крім фахівців за напрямками, також представники профспілок студентів та співробітників, а також представник студради НТУУ "КПІ". Також за поданням М.В. Печеника на засіданні було обрано та призначено проректором з адміністративно-господарської роботи НТУУ "КПІ" Петра Володимирівича Ковальова, який до цього обіймав посаду головного інженера університету.

Після цього були розглянуті конкурсні питання та поточні справи, серед яких одним з найважливіших стало те, що Вчена рада університету присвоїла звання "Почесний доктор НТУУ "КПІ" англійському вченому-математику, автору теорії твісторів, завідувачу кафедри математики Оксфордського університету, відомому також своїми науково-популярними книгами з космології та теорії штучного інтелекту, – серу Роджеру Пенроузу.

А.А.Мельниченко, вчений секретар НТУУ "КПІ"

СЕКЦІЇ ВИХОВАНЦІВ КПІ У ПОЛЬЩІ - 90!

Зустріч з нагоди 90-річчя секції

6 жовтня у Варшавському будинку техніка Секція вихованців КПІ у Польщі відсвяткувала своє 90-ліття. В урочистостях узяв участь генеральний секретар Федерації науково-технічних товариств Головної технічної організації (ФНТТ ГТО) Польщі Єжі Гумінський. Він розповів про діяльність Федерації, зробивши наголос на роботі Будинків техніка і активній участі Секції вихованців КПІ в інженерному русі. Високо оцінив діяльність Секції у справі налагодження співпраці Польщі та України голова Товариства співпраці Польща – Схід Юзеф Бриль (Юзеф Bryll). Професор Київської політехніки Володимир Любимов поінформовав про Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" та висловив думку про велике значення роботи Секції у справі просування позитивних уявлень про КПІ в польському суспільстві.

Голова Секції Януш Фука виступив з доповіддю про історію організації випускників КПІ від її створення в 1922 р. і відновлення після війни в 1957 р. до наших днів. У своєму виступі він докладно зупинився на особистості одного з головних ініціаторів і фундаторів цієї організації, випускника КПІ 1906 року професора Войцеха Свентославського. Голова Секції

повідомив, що напередодні варшавської зустрічі в КПІ було закладено пам'ятний камінь на місці, де буде споруджено пам'ятник цьому видатному вченому і державному діячеві.

Професор Варшавської політехніки Веслав Луціянек присвятив свій виступ співпраці свого університету та НТУУ "КПІ", зокрема тих їхніх факультетів, які займаються дослідженнями в галузі авіації та космонавтики.

Гості, які завітали на урочистості, вручили Секції пам'ятні адреси, а голова Секції передав подяки ректору НТУУ "КПІ" Михайла Згуровського за заслуги у справі розвитку співробітництва науково-технічних середовищ України та Польщі голові ФНТТ ГТО Еві Манькевич-Цудни і генеральному секретареві ФНТТ ГТО Єжі Гумінському.

Члени Секції вихованців КПІ у Варшавському будинку техніка

З історії створення секції

Дев'яносто років тому, 20 листопада 1922 р., у Варшаві зібралися випускники Київського політехнічного інституту. Метою їх зустрічі було створення Гуртка вихованців КПІ. Одним з ініціаторів об'єднання став видатний фізик-хімік Войцех Свентославський, який закінчив КПІ в 1906 р. Головою гуртка було обрано Антоні Романовського.

Гурток працював при Товаристві польських техніків. На початку своєї діяльності він об'єднав 293 випускників Київської політехніки. У роботі першого з'їзду вихованців КПІ в 1928 р. взяли участь 250 осіб, та вже наступного року їх зібралось близько 700. Третій з'їзд відбувся у 1938 р., участь у ньому взяли 600 осіб.

Після Другої світової війни випускники КПІ довоєнних років зібралися 22 вересня 1957 р. у Будинку техніка у Варшаві. Вони вирішили при Головній технічній організації (ГТО) створити Секцію вихованців КПІ. Почесним головою з'їзду був Войцех Свентославський, на той час професор Варшавського університету, директор Інституту фізичної хімії Польської АН. Головою секції було обрано Станіслава Гжималовського. У травні 1959 р. Секція організувала урочистості, присвячені 60-річчю КПІ, участь у яких узяв проректор КПІ Іван Чиженко.

Завдяки тому, що голова Секції налагодив з керівництвом КПІ дружні контакти, в червні 1961 р. перша група вихованців КПІ з сім'ями відвідала Київ і взяла участь у святкуванні закінчення навчального року. Червневі відвідини польськими випускниками рідного інституту стали традиційними і не переривалися до 1967 р. Тоді в КПІ крім офіційних заходів влаштували вечірні бали перед головним корпусом, який винахідливо і дотепно прикрашали студенти всіх факультетів.

У вересні 1966 р. у Варшаві пройшов третій повосенній з'їзд випускників за участю делегації КПІ. Вона складалася з 10 професорів на чолі з ректором Олександром Плигуновим, якого було нагороджено офіцерським хрестом Ордена відродження Польщі.

У 1968 р. термін навчання в КПІ було подовжено до 5 з половиною років. На той час інститут запровадив нову форму урочистості присвяти першокурсників у студенти – з мітингом і концертною програмою. З того часу польські випускники почали приїжджати до Києва наприкінці серпня. У 70-80-ті роки минулого століття на День першокурсника приїздили великі групи членів Секції. Так, у 1981 р. до Києва завітали 67 осіб. Однак у 90-х їх кількість помітно скоротилася. Лише 2007 р. автобусом прибули 33 випускники з сім'ями. Вони взяли участь в урочистостях з нагоди початку навчального року, зустрілися зі своїми професорами й однокурсниками, згадали Київ часів своєї студентської молодості.

Після смерті Станіслава Гжималовського 1968 року в Секції головували Єжі Сятецький, Еугеніуш Лейчик і Ришард Анджеяк. У 1974 р. було обрано новий склад її правління. Головою Секції став Януш Фука.

У 1976 р. у Будинку техніка у Вроцлаві пройшла конференція, присвячена польсько-радянському науково-технічному співробітництву. Вона поклала початок щорічним семінарам, участь у яких зазвичай бере делегація КПІ. Секція проводить їх у різних містах Польщі. Також кожні чотири роки скликається з'їзд вихованців КПІ, на якому обирається новий склад правління. Їх пройшло вже дванадцять.

З метою збереження історії польсько-українських контактів Секція провела три літературних конкурси. Роботи, які надійшли на них, включені до трьох томів "Спогадів про Київ", виданих у вісімдесяті роки. Усього ж на цей час видано вже двадцять п'ять томів творів, присвячених зв'язкам випускників КПІ з рідним інститутом, Києвом і Україною. Історія Секції описана в чотирьох томах томах хроніки. Також ГТО видає "Біографічний словник польських техніків", який уже вийшов у 22 томах, де вміщено й біографії видатних випускників КПІ. У польських газетах і журналах друкувалися статті випускників КПІ, присвячені технічним та економі-

чним темам співпраці, сучасності й історичним сторінкам України. В Інтернеті можна ознайомитися з сайтом Секції, прочитати про її роботу, переглянути фрагменти видань і зробити віртуальну прогулянку територією КПІ.

Коли це було можливим, Секція дбала про підвищення кваліфікації випускників шляхом сприяння навчанню польських громадян в аспірантурі, організації стажувань, захисту кандидатських і докторських дисертацій в КПІ. У 80-ті роки тут пройшли стажування 75 випускників, також підтримкою Секції скористалися 4 доктори наук. Секція шанує заслуги викладачів КПІ, їх внесок в інженерний розвиток польських фахівців, польської науки і техніки. Тож за її поданням з 1975 р. і до сьогодні науковці, викладачі і співробітники КПІ отримали 80 золотих почесних знаків ГТО. А в 1985 р. Командорським хрестом Ордена заслуги був нагороджений і КПІ.

Нині в НТУУ "КПІ" польські громадяни не навчаються, відтак приплив нових членів до Секції припинився. На жаль, польське міністерство освіти не направляє абітурієнтів до найбільшої й найвідомішої української вищої технічної школи. Тепер у нашому списку налічується 327 осіб – випускників, колишніх студентів і стажистів КПІ. Нині всю надію ми покладаємо на договори про співпрацю між НТУУ "КПІ" та Варшавською й Вроцлавською політехніками. Можливо, поповнення прийде звідти.

Секція вихованців КПІ від початку свого існування розвиває дружні стосунки з рідним університетом, сприяє співпраці між польськими та українськими науково-технічними колами, між ВНЗ, підприємствами та містами. На своїх робочих місцях випускники також піклуються про розширення зв'язків із спорідненими підприємствами і школами. Все це сприяє зміцненню співпраці між двома країнами. Вже 90 років Секція служить зближенню наших народів. Вона й надалі має намір служити цій благородній справі.

Януш Фука,
голова Секції вихованців
КПІ у Польщі

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад деканів факультетів (доктор наук, професор),
тимчасово зайнятих до проведення конкурсу:

- факультету прикладної математики;
- інженерно-фізичного факультету.

на заміщення посади завідувача кафедри (доктор наук, професор),
тимчасово зайнятої до проведення конкурсу:

- кафедри механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів.
- кафедри біотехніки та інженерії.

на заміщення посад професорів кафедр (доктор наук, професор),
тимчасово зайнятих до проведення конкурсу:

- кафедри загальної фізики та фізики твердого тіла;
- кафедри політології, соціології та соціальної роботи.

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент),
старших викладачів (кандидат наук), асистентів, тимчасово зайнятих
до проведення конкурсу по інститутах, факультетах, кафедрах:
Фізико-технічний інститут

- Кафедра інформаційної безпеки
ст. викладачів – 1; асистентів – 1
- Кафедра фізики енергетичних систем
асистентів – 1

Механіко-машинобудівний інститут

- Кафедра механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів
доцентів – 1; ст. викладачів – 1
- Кафедра технології машинобудування
доцентів – 1; ст. викладачів – 2

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

- Кафедра електропостачання
доцентів – 1
- Кафедра охорони праці, промислової та цивільної безпеки
доцентів – 1

Видавничо-поліграфічний інститут

- Кафедра видавничої справи та редагування
доцентів – 1
- Кафедра технології поліграфічного виробництва
асистентів – 1

Фізико-математичний факультет

- Кафедра диференціальних рівнянь
доцентів – 7; асистентів – 1
- Кафедра загальної фізики та фізики твердого тіла
ст. викладачів – 2; асистентів – 1
- Кафедра загальної та експериментальної фізики
доцентів – 1
- Кафедра нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки
ст. викладачів – 2

Факультет прикладної математики

- Кафедра прикладної математики
асистентів – 1
- Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем
ст. викладачів – 1; асистентів – 1

Хіміко-технологічний факультет

- Кафедра хімічної технології кераміки та скла
асистентів – 1
- Кафедра відновлюваних джерел енергії
доцентів – 1; асистентів – 1
- Кафедра автоматизації енергосистем
доцентів – 2

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

- Кафедра фізичної реабілітації
доцентів – 2

Факультет авіаційних і космічних систем

- Кафедра інформаційно-вимірювальної техніки
доцентів – 5; ст. викладачів – 3; асистентів – 1

Факультет соціології і права

- Кафедра історії
ст. викладачів – 2

Факультет лінгвістики

- Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови
ст. викладачів – 1

на заміщення вакантної посади старшого викладача (кандидат наук)
по факультету, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по

Факультет прикладної математики

- Кафедра прикладної математики
ст. викладачів – 1

на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент),
викладачів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по
Славутицькій філії НТУУ «КПІ»

- Кафедра фундаментальної підготовки
доцентів – 1; викладачів – 2
- Кафедра комп'ютерних наук
викладачів – 1.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 243.
Університет житлом не забезпечує.

ОГОЛОШЕННЯ

Німецька служба академічних обмінів (DAAD) запрошує молодих і досвідчених учених до участі в семінарі "Дослідницький ландшафт Німеччини", що відбудеться 19.10.2012 р. з 9-00 до 17-00 в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" (корпус №1).

У роботі семінару візьмуть участь представники Міжнародного бюро при Федеральному міністерстві освіти та досліджень ФРН, Співтовариства ім. Гельмгольда, Німецького науково-дослідного товариства (DFG), Товариства ім. Макса Планка, Товариства ім. Олександра фон Гумбольдта, а також програм подвійного диплома Спільного факультету машинобудування Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" та спільної програми з політології "German and European Studies" у Національному університеті "Києво-Могилянська академія".

Заявки на участь надсилати на e-mail: project@daad.org.ua. Тел.: +38 044 406 82 69.

ОГОЛОШЕННЯ

Круглий стіл на тему "Міжнародна мобільність молодих учених: можливість підтримки в Україні та Німеччині" відбудеться 18.10.2012 р. о 12-00 в залі засідань адміністративної ради НТУУ "КПІ" (корпус №6).

Організатори круглого столу – Посольство Федеративної Республіки Німеччина в Україні та НТУУ "КПІ".

У рамках круглого столу будуть обговорені такі питання: місце міжнародної мобільності молодих науковців у науково-дослідній політиці Федеративної Республіки Німеччина; політичні, культурні, економічні причини запровадження стипендіальних програм для іноземців та молодих науковців; спільні з іншими країнами програми мобільності, що підтримуються нині; програми для повернення науковців і стипендіатів до Німеччини.

Регістрація за тел.: +38 044 247 68 14 та e-mail: wi-11@kiew.diplo.de. Контактна особа – Євгенія Іноземцева.

Художні колективи ЦКМ НТУУ «КПІ» запрошують першокурсників

Народна капела бандуристів

Народний ансамбль народного танцю "Політехнік"

У Центрі культури та мистецтв НТУУ "КПІ" діє багато художніх колективів. Завдяки цьому всі бажаючі студенти нашого університету мають можливість долучитися до художньої творчості – можуть вчитися співати, танцювати, малювати...

На початку кожного навчального року відбувається набір нових учасників до колективів. Цього року керівництво ЦКМ і НТУУ "КПІ" організувало урочистий концерт-презентацію за участю колективів ЦКМ, який назвали "День першокурсника в ЦКМ НТУУ "КПІ".

Перед початком концерту глядачі у вестибюлі могли оглянути художні твори членів студії живопису і графіки "Гармонія".

Концерт розпочався старовинним студентським гімном "Гаудеамус", який виконала народна академічна хорова капела КПІ. З початком першого навчального року в Київській політехніці першокурсників привітали ректор нашого університету академік НАН України М.З.Згуровський і проректор з навчально-виховної роботи професор Г.Б.Варламов. Вони наголосили, що в КПІ у студентів є багато можливостей не тільки для здобуття фахових знань і навичок, а й для всебічного розвитку – для занять наукою, спортом, художньою творчістю.

У нашому університеті щорічно проходять різноманітні творчі конкурси – "Королева КПІ", "Містер КПІ", "Таланти КПІ", є своя ліга КВН, де змагаються факультетські команди. Відбуваються конкурси "КПІ має талант", "Дебют першокурсника". Є своє "Радіо КПІ" з професійною студією звукозапису та різноманітними музичними розважальними програмами.

У ЦКМ працює багато художніх колективів, серед яких декілька мають звання народних, ставали лауреа-

тами багатьох творчих конкурсів та фестивалів не лише в Україні, але й за її межами.

Далі розпочалося представлення колективів. Спочатку на екрані глядачі могли побачити невеличке відеозвернення керівників, які представляли свої колективи. А далі ці колективи демонстрували своє мистецтво. Отже, глядачам були представлені:

• Народна академічна хорова капела НТУУ "КПІ". Художній керівник – Руслан Бондар.

• Народна капела бандуристів. Художній керівник – Валентина Руденко.

• Народний ансамбль народного танцю "Політехнік". Художній керівник та балетмейстер-постановник – Марія Міцке.

• Театр-студія. Художній керівник, режисер – Микола Вороненко.

• Народний ансамбль бального танцю "Стиль". Керівники – Ірина та Петро Олефіренки.

• Народний естрадний комедійний театр аматорів "ЕТА". Художній керівник – доцент, заслужений працівник культури України Віталій Іващенко. Режисер – доцент, заслужений викладач НТУУ "КПІ" Євген Іващенко.

• Команда КВН "Збірна КПІ". Керівник Ліги КВН НТУУ "КПІ" – Анатолій Хомутянський.

• Ансамбль сучасної хореографії "HD Team". Керівник – Євген Хмельницький.

• Ансамбль сучасної джазової хореографії "Експресія". Керівник – Жанна Руденко.

• Вокальний ансамбль естрадного співу "Сьоме почуття". Керівник – Світлана Токар.

У фіналі на сцену вийшли всі учасники концерту. Дорогі першокурсники, запрошуємо вас до Центру культури та мистецтв НТУУ "КПІ", де ви зможете знайти своє творче натхнення! Ми завжди вам раді!

Михайло Галушко, директор ЦКМ

Народний ансамбль бального танцю "Стиль"

Вокальний ансамбль естрадного співу "Сьоме почуття"

Народний естрадний комедійний театр аматорів "ЕТА"

УВАГА!

Оголошується I частина мистецького конкурсу "ТАЛАНТИ КПІ – 2012"

Роботи приймаються до 28 жовтня за номінаціями: живопис, графіка, скульптура, декоративне мистецтво, вишивка.

За довідками звертатися: Центр культури і мистецтв НТУУ "КПІ", к. 201, Картинна галерея, тел.: 454-91-35.

ОГОЛОШЕННЯ

16 жовтня о 14-30 у залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" (корпус №1) відомий японський вчений у галузі досліджень космосу, президент Університету м. Кіото (Японія) Хіроші Мацумото прочитає лекцію на тему "Two paradoxes in Science and Economic Growth. Are we heading in the right direction?"

Запрошуються студенти, аспіранти, викладачі та науковці. Мова лекції – англійська.

5 жовтня в НТУУ «КПІ» відбулася перша «Сушка». Це – унікальна міжуніверситетська фотовиставка, а названо її так тому, що учасники розвішали свої роботи за допомогою звичайних прищипок для білизни на мотузку вздовж центральної алеї садиби КПІ. Участь у «Сушці» взяли студенти Київської політехніки, КНУ ім. Т. Шевченка та ін. Головним організатором виставки виступив керівник інформаційного відділу Студентської ради КПІ Дмитро Афанасьєв.

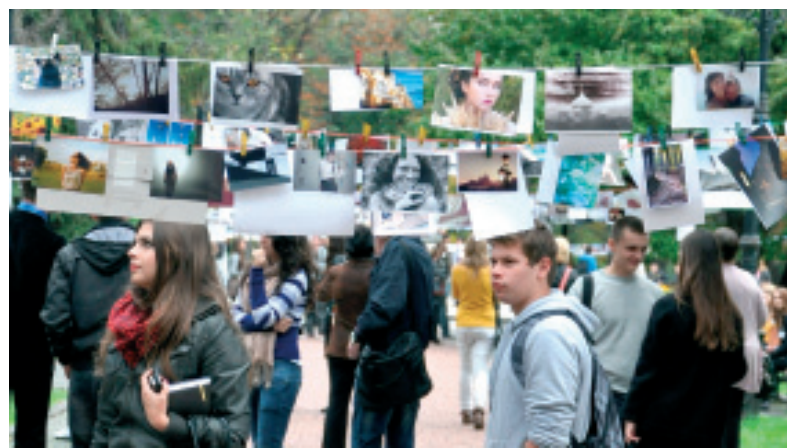
«Сушка» в КПІ

Своїми роботами на різноманітну тематику та барвами цей захід можна назвати найяскравішою художньою подією осені. Усі фотографії – від аматорів і новачків до досвідчених профі – мали змогу представити свої роботи відвідувачам та знайти нових знайомих. Креативу авторів не було меж. Тож фотографії байдужими не залишали нікого. До того ж, фотохудожники записували на звороті координати для зв'язку або й незвичайне послання їх майбутньому власнику, адже відвідувачі могли забрати будь-яку роботу, яка найбільше сподобалася, або забронувати її тощо.

На алеї було розміщено близько 2000 фотографій від більш як 100 фотографів! Роботи молодих митців привернули увагу чималої кількості поціновувачів. Вразила не лише кількість робіт, а й творчий оригінальний підхід фотографів до улюбленої справи.

Подією, що така «Сушка» стане щосезонно. Тому готуйте шедеври, запасаємося прищипками та нумо сушити фотографії!

Лілія Скиба. Фото автора

СТУДЕНТЄВРО-2012

Продовження. Початок на 1-й стор.

До того ж, у рамках турніру відбулося й закладення пам'ятного знака на місці, де буде споруджено пам'ятник випускнику КПІ 1906 року – видатному польському фізико-хіміку і державному діячеві Войцеху Свентославському. Завдяки цій події багато з присутніх – як поляків, так і українців – також дізналися чимало нового про традиції людських, наукових і університетських зв'язків між нашими країнами.

Того ж таки дня у залі засідань Вченої ради КПІ відбувся і вечір українсько-польської дружби. Певний холодок офіційності, який, зазвичай, супроводжує подібні заходи, тут розтанув з перших секунд, бо виступи усіх, хто виходив на трибуну, були

просякнуті щирістю і простотою – цього сприяли й ті дні, впродовж яких уже йшли змагання. Тож не дивно, що неофіційна частина і дискотека стали не просто "заходом у рамках", а справжнім вечором дружнього спілкування і відпочинку.

А закінчився турнір 6 жовтня на стадіоні КПІ. У фінальному матчі зустрілися команди Національного університету державної податкової служби України і Університету імені А.Міцкевича (м. Познань, Польща). Гра закінчилася з рахунком 3:0 на користь майбутніх українських податківців, тож вони стали переможцями цього річного "СТУДЕНТЄВРО", а студенти з Познані посіли друге місце. Третє вибороли футболісти Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова (Україна).

Дмитро Стефанович

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Рестраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,

м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.